

P-sprøyte

Navn _____

Fødselsdato _____

Kontraindikasjoner

- Gravid
- Amming (første 6 uker etter fødsel)
- Hjerteinfarkt eller annen iskemisk hjertesykdom
- Hjerneslag (nå eller tidligere)
- BT >160/100 uten andre risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer
- BT >140/90 med andre risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer
- Aktiv venøs tromboembolisk sykdom
- Brystkreft (nå eller tidligere)
- Udiagnostisert vaginalblødning
- Diabetes med varighet >20 år eller med komplikasjoner (nyresykdom, nevropati, retinopati)
- Alvorlig leversykdom: leverkreft, dekompensert levercirrhose eller hepatocellulært adenom
- SLE (systemisk lupus erytematosus) med positive antifosfolipid antistoffer eller alvorlig trombocytopeni

Mulige kontraindikasjoner

– hos pasienter med økt risiko for hjerte- og karsykdom

P-sprøyte er et høydosert gestagenpreparat og kan gi økt risiko for hjerte- og karsykdommer. Man må derfor vurdere om kvinner med mange risikofaktorer for hjerte- og karsykdommer heller burde bruke andre former for prevensjon med gestagen eller kobberspiral. Risikofaktorer er:

- Alder >35 år
- Røyker (eller <1 år siden røykeslutt)
- BMI >30
- Diabetes
- Hyperlipidemi
- Økt opphopning av hjerte- og karsykdommer (som hjerneslag og hjerteinfarkt) hos foreldre eller søsken

– hos pasienter med økt risiko for brudd og osteoporose

Selv om ingen data entydig viser at bruk av p-sprøyte gir økt risiko for osteoporose eller brudd senere i livet, skal en være tilbakeholden med å anbefale p-sprøyte til kvinner med følgende alder, livsstil og/eller risikofaktorer som gir økt risiko for osteoporose senere i livet:

- Alder <18 år (ok, dersom alle andre prevensjonsmetoder er uaktuelle for kvinnen)
- Alder >50 år (ok, om hun vil fortsette med p-sprøyte, etter å ha drøftet fordeler og ulemper)
- Osteoporose i familien
- Røyking og stort alkoholforbruk
- Anoreksi
- Cøliaki

Medikamenter

Det er ikke sett interaksjoner mellom p-sprøyte og andre medikamenter som fører til nedsatt prevensjonseffekt.
NB! Pasienter som får hiv-behandling bør få utskrevet prevensjon i samarbeid med infeksjonsmedisiner.

Kartlegg graviditetsrisiko dersom pasienten ikke bruker prevensjon eller nylig har hatt prevensjonssvikt

Har pasienten brukt nødprevensjon de siste 2 månedene?

NEI (ikke brukt nødprevensjon)

Dato for første dag i siste mens: _____

Samleie uten kondom etter denne datoen?

NEI: start med p-sprøyte

JA: vent til 3 uker etter siste ubeskytta samleie og start ved negativ gravitest

JA (brukt nødprevensjon)

Hatt samleie uten kondom siste 3 uker?

JA: vent til 3 uker etter siste ubeskytta samleie og start ved negativ gravitest

NEI: ta en gravitest i dag. Om testen er negativ: start med p-sprøyte

Informasjon

Pasienten er gitt informasjon om bruk og vanligste bivirkninger.

Blodtrykk: _____/_____